

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Збірник наукових праць

Випуск 30



Одеса
«Юридична література»
2007

Актуальні проблеми держави і права: Збірник наукових праць. Вип. 30
А 437 /Редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; Відп. за вип. Ю. М. Оборотов. —
Одеса: Юридична література, 2007. — 196 с.

Збірник наукових досліджень присвячений теоретичним проблемам трудового, земельного, екологічного та природноресурсового права, а також особливостям правового реформування в Україні.

Статті є в основному результатом роботи вчених Одеської національної юридичної академії, а також тих дослідників, що активно співпрацюють із представниками Одеської школи права.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів юридичних вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться різними аспектами правового життя сучасної України.

природних ресурсів; поліпшитися екологічний стан територій та ін.; в рішенні проблеми прийматимуть безпосередню участь саме ті, хто її створює; подібна схема здатна сприяти підвищенню рівня екологічної культури серед населення, створити стимули для зменшення кількості відходів; здійснюватиметься забезпечення вітчизняного товаровиробника дешевою сировиною.

Досить узагальнено визначено обов'язки громадян у сфері поводження з відходами. Згідно з Законом України «Про відходи», громадяни України, іноземці та особи без громадянства зобов'язані дотримуватися вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів у сфері поводження з відходами, вносити в установленому порядку плату за користування послугами підприємств, установ та організацій, що займаються збиранням, зберіганням, перевезенням, знешкодженням, видаленням і захороненням відходів, виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами. Конкретно визначені зобов'язання в перспективі мають полегшити сприйняття своїх обов'язків населенням.

У ст. 41 Закону України «Про охорону навколишнього середовища» [3] передбачені такі економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища, як встановлення лімітів на утворення і розміщення відходів, встановлення нормативів збору і розмірів зборів на утворення і розміщення відходів та інші види шкідливого впливу, надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідхідних технологій, здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, відшкодування в установленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

У ст. 38 Закону України «Про відходи» передбачаються організаційно-економічні заходи щодо забезпечення утилізації відходів і зменшення обсягів їх утворення, а саме лімітування обсягів утворення та розміщення відходів, встановлення нормативів плати та розміру платежів за розміщення відходів із диференціацією платежів залежно від рівня небезпеки відходів та цінності території, надання в установленому законодавством порядку податкових, кредитних та інших пільг суб'єктам підприємницької діяльності, які здають відходи як вторинну сировину та займаються збиранням і заготівлею таких відходів, визначення пріоритетів щодо фінансування за державним контрактом підприємств, що впроваджують маловідхідні технології, обробляють і утилізують відходи, цільове фінансування науково-дослідних робіт з конкретних проблем утилізації відходів і зменшення їх утворення, надання можливості залишати частину коштів від платежів за розміщення відходів на фінансування заходів щодо утилізації відходів та зменшення обсягів їх утворення тощо.

Отже, в законодавстві закріплено основні можливі шляхи економічного стимулювання раціонального поводження з твердими побутовими відходами, але вони потребують впровадження докладного механізму їх реальної реалізації в сфері, що розглядається.

Важливим є грамотне поєднання національного, регіонального та місцевого

УДК 351.777.6(0477)

В. О. Юрескул

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ОКРЕМОГО ЗБИРАННЯ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ НАСЕЛЕННЯМ

Тверді побутові відходи — це відходи, які утворюються в процесі життя та діяльності людини і накопичуються у житлових будинках, закладах соціально-побутової, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах і не мають подальшого використання за місцем їх утворення [1].

Відповідно до Закону України «Про відходи» від 5 березня 1998 року основними напрямами державної політики у сфері поводження з відходами є такі: зведення до мінімуму утворення відходів, забезпечення комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів, сприяння максимально можливій утилізації відходів шляхом прямого повторного чи альтернативного використання ресурсно-цінних відходів [2].

Користь розподілу твердих побутових відходів населенням виявляється, зокрема, в такому: не потрібно буде витрачати значні кошти на закупівлю та використання складних технологій розподілу відходів; зменшиться навантаження на полігони твердих побутових відходів; зберігатиметься значна кількість

рівня правового регулювання. Проблема поводження з твердими побутовими відходами має національний рівень, на цьому рівні і юридична сила нормативних актів більша, і акумулюється більше коштів для реалізації того чи іншого заходу, і є можливість передбачити особливості поводження з тими чи іншими відходами, фізичні та хімічні властивості яких навряд чи змінюватимуться в межах країни, встановити додаткове оподаткування або різноманітні пільги, пільгові кредити та ін., тобто встановити загальні вимоги, з урахуванням яких повинні будуть розроблятися підзаконні нормативні акти.

У даний час правове врегулювання впровадження схеми окремого збирання твердих побутових відходів населенням, на жаль, залишає бажати кращого: більша частина посилань на необхідність впровадження подібної схеми знаходиться лише в програмних документах, законодавство містить узагальнений підхід, без визначення конкретики, без розроблення дієвого механізму його реалізації. Важливим є комплексний підхід до вирішення проблеми, добре науково обгрунтований та відкоригований на практиці.

Література

1. Про затвердження Правил надання послуг із збирання та вивезення твердих і рідких побутових відходів: Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 21.02.2000 р. // Офіційний вісник України. — 2000 — № 31. — Ст. 1321.
2. Про відходи: Закон України від 5 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 36-37. — Ст. 242.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 41. — Ст. 546.

УДК 349.412(477-498)

А. Г. Арнаут

СПІВВІДНОШЕННЯ НАРОДНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ТА ПУБЛІЧНОЇ ВЛАСНОСТІ В РУМУНІЇ

Однією з визначальних характеристик права власності взагалі та права власності на землю зокрема є форми власності. Згідно з Конституцією України та Земельним кодексом, в Україні існують три форми власності на землю: державна, комунальна та приватна, тоді як Конституція Румунії та інші нормативно-правові акти встановлюють дві форми власності на землю: публічну та приватну. З цього приводу один з провідних учених у галузі земельного права П. Ф. Кулинич пише, що публічна і приватна власність є основою земельних відносин країн з ринковою економікою і саме такий підхід до структури форм земельної власності реалізований у Конституції України. На його думку, в Україні конституційно встановлено дві форми земельної власності, а саме: публічну (суспільну), яка охоплює державну і комунальну власність, та приватну, яка охоплює власність фізичних осіб і недержавних юридичних осіб [1, 62-63].

В. Д. Сидор	
Оцінка сільськогосподарських земель	148
Г. М. Беженар	
Деякі аспекти правового регулювання діяльності громадян, які ведуть особисте селянське господарство	150
Н. М. Деркач	
Забезпечення екологічної безпеки при розвідуванні та розробці надр у м. Кривий Ріг	154
Н. І. Палій	
Особливості правової охорони об'єктів рекреаційного фонду України	160
І. Є. Чумаченко	
Державний контроль за охороною та використанням водних об'єктів як функція державного екологічного управління	164
А. Й. Годованюк	
Право власності на землі природно-заповідного фонду: ретроспектива і сучасність	168
Є. О. Іванова	
Правові засади планування використання земель житлової та громадської забудови у містах	171
Н. В. Локтєва	
Актуальні питання комплексного використання дніпровських водосховищ	176
Н. В. Фролова	
Приєднання та участь України у міжнародно-правовій охороні водно-болотних угідь	177
В. О. Юрескул	
Правове врегулювання впровадження окремого збирання твердих побутових відходів населенням	182
А. Г. Арнаут	
Співвідношення народної власності на землю в Україні та публічної власності в Румунії	184
Є. В. Додін, І. І. Каракаш	
Новітня парадигма управління сільськими територіями України в контексті історичного досвіду	188
Наші автори	190